

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 3) ดังนั้นในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ (2555 - 2558) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อสนองนโยบายการจัดการศึกษาเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนของกระทรวงศึกษาธิการจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาเปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม พัฒนาศูนย์การเรียนรู้โดยส่งเสริมการสอนวิชาภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน การพัฒนาครูซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 8)

ในโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ครูยังเป็นผู้ที่มีความหมายและเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดในห้องเรียน เป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา เพราะคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู ประเทศที่มีประชากรมีการศึกษาดีมีคุณภาพจะมีความเป็นประชาธิปไตย เสถียรภาพทางการเมืองและสังคมสูงกว่า (Hanushek and Rivkin, 2010 อ้างถึงใน พิณสุตา สิริธรงค์ศรี, 2557, หน้า 6) คุณลักษณะครูที่ต้องการ ควรเป็นครูที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นผู้ให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการจัดการ

เรียนรูู้ เป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นนวัตกร เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจตามทันเทคโนโลยี มีคุณธรรมมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้และเข้าใจ อัตลักษณ์ของความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียนและพลเมืองโลกสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และประชาคมอาเซียน (พินสุดา สิริธรังศรี, 2557, หน้า 3 – 8)

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการจัดการเรียนรูู้ที่ยังขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจและมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้จริง ซึ่งเห็นได้จากผลการทดสอบในระดับชาติ (O-NET : Ordinary National Educational Test และ A-NET : Advanced National Educational Test) ของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2552, หน้า 4) ทำให้ทราบว่าการศึกษาที่นักเรียนมีผลการประเมินที่ต่ำอย่างต่อเนื่องซึ่งมีสาเหตุ 4 ประการ คือ 1) ระบบการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาเป็นจุดไม่ได้มองภาพรวมทั้งประเทศ 2) ครูไม่มีคุณภาพและสอนไม่ตรงวุฒิทางการศึกษา 3) การพัฒนาแบบเรียนหนังสือเรียนไม่มีคุณภาพ และ 4) การทำงานของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยปฏิบัติไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และอีกประเด็นหนึ่ง จากผลการประเมินในระดับนานาชาติ (TIMSS : Trends in International Mathematics and Science Study และ PISA : Programme for International Student Assessment) พบว่า 1) ดัชนีทรัพยากรครูที่พบว่าการขาดแคลนครูที่มีคุณวุฒิโดยตรงและครูขาดความสามารถในการสอนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะในการจัดการศึกษาภาคบังคับที่ตัวแปรนี้ส่งผลกระทบบรุนแรงมากที่สุด 2) ลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนอันได้แก่แรงจูงใจ ความสนใจและสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนและ 3) การขาดทรัพยากรการเรียนที่มีคุณภาพ ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การเรียน ทักษะการใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย โดยสรุปแล้วผลการทดสอบในสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 30 เท่านั้น ซึ่งสะท้อนข้อเท็จจริงว่าเด็กไทยโดยรวมค่อนข้างอ่อนภาษาอังกฤษ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2552, หน้า 2 – 4)

สื่อมัลติมีเดียได้แพร่หลายเข้ามาในวงการศึกษาเป็นอย่างมาก โปรแกรม Adobe Captivate เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการสร้างสื่อ CAI ในระบบมัลติมีเดียได้ง่าย รวดเร็ว และสะดวกในการเผยแพร่ชิ้นงานในรูปแบบ Flash (SWF) HTML CD-ROM และไฟล์ที่ดำเนินการได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีกระบวนการ SETUP หรือไฟล์ EXE เหมาะสำหรับการใช้งานด้าน E-Learning หรือการสอน Online โปรแกรมมีความสามารถในการรองรับไฟล์แบบมัลติมีเดีย ไฟล์ภาพ เสียง ภาพยนตร์ การบรรยายผ่านไมโครโฟน พร้อมการจับ

หน้าจอภาพ การตัดต่อวิดีโอ สไลด์จากโปรแกรม Microsoft PowerPoint เป็นต้น (บัณฑิต
 พุฒเศรษฐี, 2551, หน้า 22 – 25) ครูผู้สอนได้นำสื่อมัลติมีเดีย เข้าไปใช้ในการเรียนการ
 สอน โดยจัดทำเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย นับได้ว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนชนิด
 ที่สร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียน เพราะมีสีสัน ภาพ เสียง และผู้เรียนสามารถเจรจาโต้ตอบ
 กับคอมพิวเตอร์ได้ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ ต่อบทเรียนที่สลับซับซ้อนเข้าใจยาก ทำให้
 ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนกระจ่างชัดเจนขึ้น และสามารถเข้าดูและทบทวนได้ตลอดเวลา ทั้งใน
 เวลาเรียนและนอกห้องเรียน นักเรียนที่เรียนช้าก็สามารถใช้ทบทวนความรู้ความเข้าใจ
 เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง การนำสื่อมัลติมีเดียเข้าไปใช้ในบทเรียน ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ใน
 เรื่องต่างๆ ได้เป็นอย่างดี (สุนทร สนิธพานนท์, 2552, หน้า 71) ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งถือว่าเป็น
 เป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ เกิดการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายๆ ด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ
 สังคม อันนำไปสู่การปรับตัว เพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน ท่ามกลางกระแส
 โลกาภิวัตน์ ทุกประเทศทั่วโลกกำลังมุ่งสู่กระแสใหม่ ของการเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่า สังคม
 ความรู้ (Knowledge Society) และระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-Based
 Economy) ที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการใช้ความรู้และนวัตกรรม (Innovation) เป็นปัจจัย
 ในการพัฒนาและการผลิตมากกว่าการใช้เงินทุนและแรงงาน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
 ทำให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ซึ่งประกอบกันเป็นสารสนเทศนั้น สามารถสิ้นไหลได้สะดวก
 รวดเร็วจนสามารถประยุกต์ได้ อย่างกว้างขวาง ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็น
 เครื่องมือที่สามารถนำประโยชน์มาสู่วงการศึกษได้อย่างเหมาะสมซึ่งอุปกรณ์ที่เป็น
 เทคโนโลยีระดับสูงอย่างหนึ่ง ที่นับว่ามีบทบาทอย่างยิ่ง ได้แก่ คอมพิวเตอร์ (Computer) ซึ่ง
 ใช้กันอย่างแพร่หลายในทุกวงการ โดยเฉพาะวงการศึกษานำคอมพิวเตอร์มาใช้ประโยชน์
 ไม่ว่าจะเป็น ด้านการบริหาร การบริการ และการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน
 เป็นต้น (ไพรัช รัชพงษ์และพิเชษฐ์ คุรงค์เวโรจน์, 2551, หน้า 4) ทำให้เห็นว่าประสิทธิภาพ
 ของคอมพิวเตอร์ สามารถพัฒนาสติปัญญาของนักเรียน และสามารถพัฒนา
 สภาพแวดล้อมต่างๆ ให้นักเรียนได้แสดงออกให้เกิดการเรียนรู้หลายๆ ด้าน ให้นักเรียนได้
 ค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง เกิดแนวคิดใหม่ๆ เป็นนักประดิษฐ์คิดค้นผลงานใหม่ๆ อยู่เสมอ
 กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน กอปรกับการจัดการเรียนการสอน ต้อง
 คำนึงถึงผู้เรียน เป็นสำคัญ (ยุวดี ชุมปัญญา, 2553, หน้า 2) ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่สำคัญ
 ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริม และสนับสนุนให้
 ครูทำการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ให้หลากหลายและ
 กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน จากสื่อที่ผลิตขึ้นและสามารถ

ยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง ตั้งอยู่ที่บ้านต้นผึ้งใหม่พัฒนา หมู่ 12 ถนนต้นผึ้ง-นาถ่อน ตำบลต้นผึ้ง อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับ อนุบาล 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสที่มีเขตพื้นที่บริการ 8 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านต้นผึ้ง หมู่ 1 บ้านนาถ่อน หมู่ 2 บ้านโนนขมิ้น หมู่ 4 บ้านข้าวขอนแก่น หมู่ 5 บ้านโนนสะอาด หมู่ 9 บ้านโพธิ์ทอง หมู่ 10 บ้านต้นผึ้งใหม่พัฒนา หมู่ 12 และบ้านนาสำราญ หมู่ 13 ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ปีการศึกษา 2556 จากรายงานผลการประเมินครั้งนี้ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง ในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ผู้เรียนประถมศึกษา มีทักษะค่อนข้างน้อยในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดไตร่ตรอง คิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และจินตนาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ค่อนข้างน้อย ครูประถมศึกษาบางส่วนไม่ใช้นวัตกรรมและสื่อเทคโนโลยีในการพัฒนาความรู้ของตนเองและผู้เรียน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน, 2556, หน้า 40) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษโรงเรียนบ้านต้นผึ้ง ระดับประถมศึกษาเฉลี่ยอยู่ในระดับร้อยละ 65.46 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเฉลี่ยอยู่ในระดับร้อยละ 62.58 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ (โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง, 2559, หน้า 48) และผลคะแนนการสอบ O-NET ปีการศึกษา 2559 ในรายวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนอยู่ในร้อยละ 29.44 ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศร้อยละ 5.15 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ค่าคะแนนอยู่ในระดับร้อยละ 23.80 ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศร้อยละ 8.00 (รายงานคุณภาพโรงเรียนบ้านต้นผึ้ง, 2559, หน้า 51) และเห็นได้ว่าค่าคะแนนในรายวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างต่ำและมีค่าเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ซึ่งเป็นค่าคะแนนที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง มีบุคลากรที่มีคุณภาพแต่ยังขาดทักษะในการใช้และผลิตสื่อ มัลติมีเดียในรายวิชาภาษาอังกฤษ และวิชาอื่นๆ อย่างหลากหลาย ส่วนใหญ่จะใช้แผ่น CAI ที่จัดซื้อส่วนตัว มาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้บ้าง สภาพการใช้และผลิตสื่อมัลติมีเดียพบว่าครูมีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์เบื้องต้น แต่ไม่มีความรู้ด้านการผลิตสื่อมัลติมีเดียด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ครูมีความตระหนักที่จะได้รับการพัฒนาด้านคอมพิวเตอร์ แต่ยังขาดทักษะการใช้โปรแกรมที่ใช้ผลิตสื่อมัลติมีเดีย ครูส่วนมากยังไม่เคยอบรมการสร้างสื่อมัลติมีเดียและครูอยากให้โรงเรียนจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตและใช้สื่อ

มัลติมีเดีย (โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง, 2560) เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน และยังเป็นการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้วย ส่วนบทบาทของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อมัลติมีเดียที่เป็นปัญหาคือการกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนการผลิตสื่อมัลติมีเดีย การจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ หรือ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวทาง 2 แนวทาง คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ซึ่งการดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้นำเอาหลักการ วิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามในการวิจัยดังนี้

1. สภาพและปัญหาในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครู ในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 มีแนวทางอะไรบ้าง
3. ผลของการพัฒนาศักยภาพครู ในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. ครูโรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีศักยภาพในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ
3. ได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
4. เป็นข้อเสนอแนะหรือรูปแบบสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาศักยภาพครู ในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 7 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและ
สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

1.1.2 ผู้ร่วมวิจัย คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนครเขต 2 จำนวน 6 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 95 คน ประกอบด้วย

1.2.1 วิทยากร จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

1.2.1.1 นางปลาทอง อัยวรรณ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

1.2.1.2 นายกฤษฏีพงศ์ มาตะรักษ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านโคกสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

1.2.2 ผู้นิเทศ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1.2.2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านต้นผึ้ง ตำบลต้นผึ้ง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 คือ นายศิวะกานต์ ไตรรงค์

1.2.2.2 ครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 คน ได้แก่ นางอนงค์นารถ
ไชยรา หัวหน้างานวิชาการระดับประถมศึกษาและนางพรทิพย์ พิลาจันทร์ หัวหน้างาน
วิชาการระดับมัธยมศึกษา

1.2.3 ผู้ให้ข้อมูลข้อมูลดารดำเนินการวิจัย จำนวน 90 คน ได้แก่
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ชั้นละ 10 คน
ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 การผลิตสื่อมัลติมีเดียด้วยโปรแกรม Adobe Captivate

2.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสื่อมัลติมีเดีย

2.1.2 การสร้างผลงานด้วยโปรแกรม Adobe Captivate

2.1.3 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบสื่อมัลติมีเดีย

2.2 แนวทางการพัฒนาศักยภาพครู

2.2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูให้เกิดความรู้ในการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษโดยการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย

2.2.2 การนิเทศภายใน

3. ขอบเขตด้านเวลา

ดำเนินการระหว่างเดือนพฤษภาคม 2560 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2560

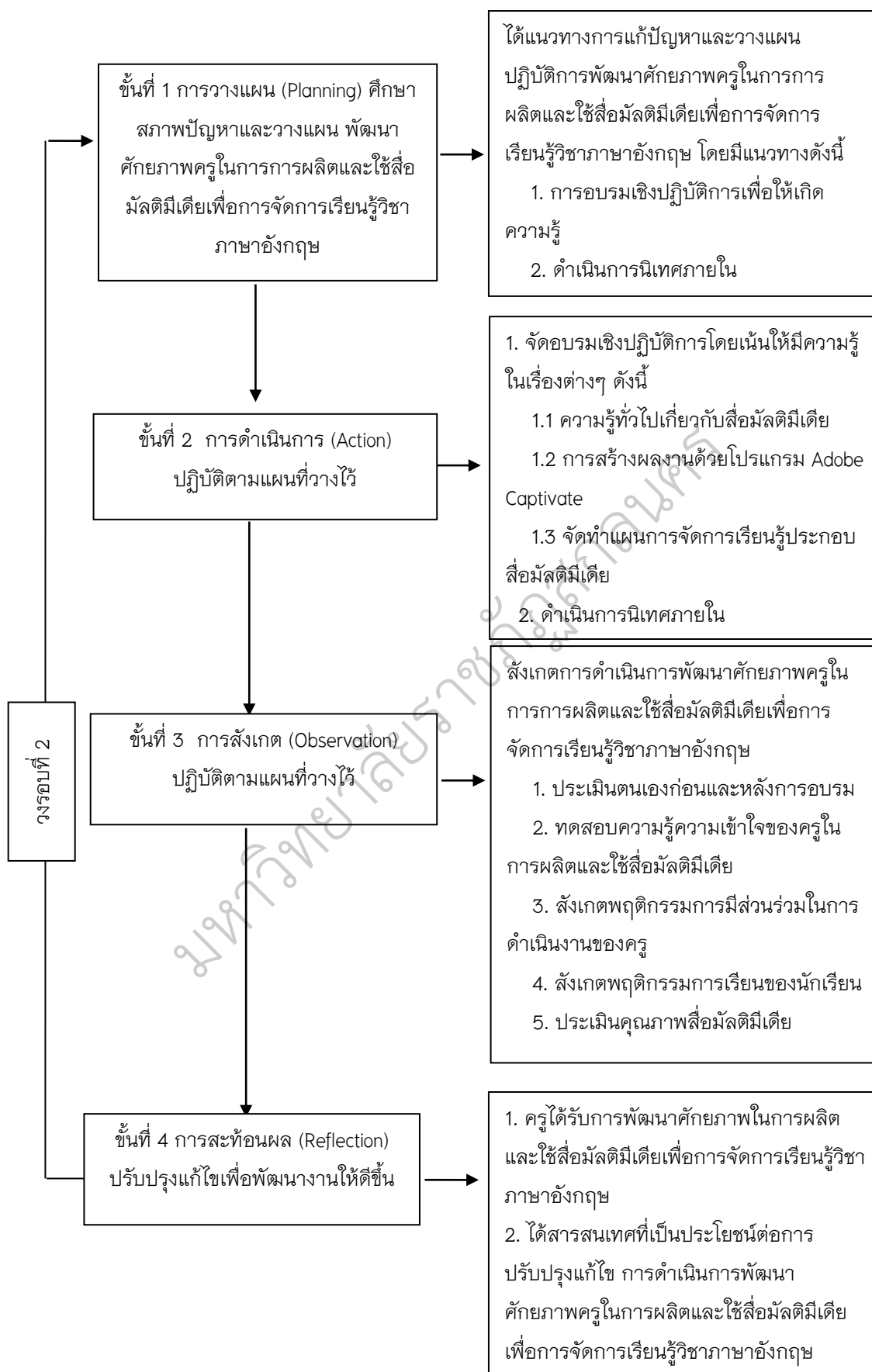
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตามแนวคิดของ ฌองอาจ นัยวัฒน์ (2551, หน้า 343 – 344, อ้างอิงมาจาก Kemmis & Mc Taggart, 1990, p.5)

ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการมี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning)

การดำเนินการ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection)

ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. การพัฒนาศักยภาพภาพครู หมายถึง การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน

2. สภาพการผลิตและการใช้สื่อมัลติมีเดีย หมายถึง สภาพที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

3. ปัญหาในการผลิตและการใช้สื่อมัลติมีเดียของครูหมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการและผลิตการใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

4. สื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) หมายถึง สื่อการสอนที่พัฒนาขึ้นมาด้วยโปรแกรม Adobe Captivate ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การใช้สื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) จะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานกันและได้ค้นพบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากขึ้น

4.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสื่อมัลติมีเดีย หมายถึง ความหมายของสื่อมัลติมีเดีย โปรแกรมที่ใช้สร้าง การติดตั้งโปรแกรม การกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้น วิธีการสร้างเกี่ยวกับการจัดหน้า จัดตัวอักษร จัดรูปภาพ การแทรกไฟล์มัลติมีเดีย การใช้สื่อมัลติมีเดีย และตัวอย่างสื่อมัลติมีเดีย

4.2 ความสามารถในการใช้โปรแกรม Adobe Captivate หมายถึง ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษโรงเรียนบ้านต้นผึ้ง มีความรู้ความเข้าใจ สามารถผลิตสื่อมัลติมีเดียอย่างน้อย 1 เรื่องที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้สอนได้

5. แนวทางพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและการใช้สื่อมัลติมีเดีย หมายถึง การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยการผลิตและการใช้สื่อมัลติมีเดีย โดยการดำเนินการดังนี้

5.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ และให้ครูฝึกปฏิบัติ

เป็นกลุ่มย่อยจนเกิดทักษะและสามารถผลิตสื่อมัลติมีเดียและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการให้ความรู้ความเข้าใจ ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ติดตามประเมินผล และให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อเป็นแนวทาง ในการผลิตและการใช้สื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพ

6. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการแก้ปัญหาและการพัฒนา ความสามารถในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยที่ บุคลากรผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษโรงเรียนบ้านต้นผึ้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิจัยทุกขั้นตอน ตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งสิ้นสุดการดำเนินการ ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

6.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง ขั้นการร่วมกันวิเคราะห์สภาพ ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดย การสอบถามสภาพและปัญหาการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดียในการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ สัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาครูในการผลิตสื่อมัลติมีเดีย และประชุมร่วมกัน เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา

6.2 การดำเนินการ (Action) หมายถึง การดำเนินการในการพัฒนา ศักยภาพครูในการผลิตสื่อมัลติมีเดีย การอบรมเชิงปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติการผลิตและ ใช้สื่อมัลติมีเดีย การนิเทศภายใน

6.3 การสังเกตการณ์ (Observation) หมายถึง การสังเกตการดำเนินงาน ในการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 โดยประเมินตนเองก่อนและหลังการอบรม ทดสอบความรู้ความเข้าใจของ ของครู สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของครู และสังเกตพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน

6.4 การสะท้อนผล (Reflection) หมายถึง ขั้นการดำเนินการ ในการ ประเมินผลการพัฒนา สรุปผลการพัฒนาศักยภาพครู จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ การประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดีย การประเมินความพึงพอใจของนักเรียน มาวิเคราะห์ และหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

7. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตและใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อการจัดการ เรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะของครูผู้สอนวิชา

ภาษาอังกฤษ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 ในการผลิตสื่อมัลติมีเดียอย่างน้อยคนละ 1 เรื่อง และสามารถนำไปใช้ใน
การจัดการเรียนรู้ ตลอดจนนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อ
มัลติมีเดียที่ครูสร้างขึ้น โดยประเมินจากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในการ
เรียนโดยใช้สื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร